

Bank Spółdzielczy w Goleniowie

Opis systemu zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Goleniowie

System zarządzania

Bank Spółdzielczy w Goleniowie zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe posiada system zarządzania, na który składają się system zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej oraz odpowiednia polityka wynagrodzeń. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej.

System zarządzania obejmuje również procedury anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych.

I. System zarządzania ryzykiem

Podjęcie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach i ryzyku, a co za tym idzie poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z długofalową Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Goleniowie przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Jest ona spójna z założeniami strategii działania Banku oraz regulaminem organizacyjnym Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Goleniowie jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym takimi jak Plan finansowy, a także zasadami w zakresie zarządzania ryzykiem.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, w związku z tym system zarządzania ryzykiem w Banku uwzględnia zapisy Umowy Systemu Ochrony SGB, przepisy wewnętrzne wydawane przez Spółdzielnię; w szczególności: dotyczy to procedur w obszarze zarządzania ryzykiem, przyjętych w Systemie limitów, stosowania działań ograniczających ryzyko wskazanych w procesach prewencji, opcji naprawy w postaci instrumentów pomocowych. Bank zarządza ryzykiem w sposób zapobiegający powstaniu w Banku zagrożenia utraty płynności lub wypłacalności, a tym samym wystąpienia zagrożenia upadłości.

1. Podstawowe założenia procesu zarządzania ryzykiem

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka, szacowanie wymogów

kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka, raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej, wykorzystywanie przez Zarząd i Radę Nadzorczą wyników audytu wewnętrznego do bieżącego zarządzania i nadzoru nad ryzykiem.

Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka opracowanymi w oparciu o obowiązujące w Systemie regulacje wzorcowe.

Istotne rodzaje ryzyka, zostały przez Bank wyodrębnione i opisane w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem kapitałowym.

Za ryzyka istotne Bank uznaje:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko walutowe;
- ryzyko koncentracji;
- ryzyko płynności;
- ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym;
- ryzyko braku zgodności.

Ponadto za istotny rodzaj ryzyka Bank uznaje ryzyko kapitałowe.

W ramach ryzyka kapitałowego Bank zarządza ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej.

Ryzykiem utraty reputacji Bank zarządza w ramach innych rodzajów ryzyka uznanych za istotne, w tym zwłaszcza w ramach ryzyka płynności oraz braku zgodności.

Bank przyjmuje się, że ryzyko ESG oraz ryzyko geopolityczne materializują się poprzez tradycyjne kategorie ryzyk finansowych i Bank nie rozpatruje ich jako samoistne i odrębne kategorie ryzyka w ramach zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
- identyfikacja, pomiar/szacowanie (w tym: testy warunków skrajnych);
- monitorowanie ryzyka, w tym system limitów ograniczających ryzyko;
- system informacji zarządczej;
- odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.

Strategia zarządzania ryzykiem zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany, jako generalną skłonność do podejmowania przez Bank ryzyka;

Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym. Określone przez Bank dla apetytu na ryzyko wskaźniki ilościowe są dla Banku jednocześnie „limitami strategicznymi”.

2. Proces zarządzania ryzykiem

2.1 Organizacja procesu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:

- a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie),
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia. Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Natomiast Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór na drugim poziomie zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

2.2 Procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury.

Zgodnie z Umową Systemu Ochrony SGB Bank stosuje regulacje wzorcowe opracowane przez Spółdzielnię po ich dostosowaniu do swojej wielkości, zakresu i specyfiki działania.

Wszyscy pracownicy Banku są zobowiązani do znajomości procedur w zakresie, w jakim procedura dotyczy realizowanych przez nich zadań; za przekazywanie procedur do odpowiednich pracowników Banku odpowiada komórka ds. zgodności.

2.3 Identyfikacja, pomiar lub szacowanie ryzyka

Bank dokonuje identyfikacji i pomiaru/szacowania ryzyka w oparciu o metody i modele, dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka.

Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości, charakteru oraz zmienności poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.

Metody/modeli, w szczególności ich założenia są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie, weryfikację historyczną i planowane działania generujące ryzyko.

Przegląd i aktualizacja metod/modeli lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem lub w oparciu o obowiązujące w Banku zasady zarządzania ryzykiem modeli.

W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, które przeprowadzane są dla wszystkich mierzalnych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne. Bank dokłada staranności, aby zakres i założenia przyjmowane w przeprowadzanych testach warunków skrajnych dawały podstawy rzetelnej oceny ryzyka.

Wyniki testów warunków skrajnych stanowią obowiązkowy element informacji zarządczej dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

2.4 Kontrola i monitorowanie ryzyka

Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.

Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwości monitorowania ich przestrzegania i raportowania.

Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz do poziomu limitów ustalonych w Systemie Ochrony SGB.

Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej. Komórką odpowiedzialną za sporządzenie przedmiotowej analizy jest Zespół Analiz i Zarządzania Ryzykami.

2.5 System Informacji zarządczej

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.

System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.

Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.

Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.

Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka uznanego przez Bank za istotne zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Goleniowie i Strategii zarządzania ryzykiem kapitałowym w banku Spółdzielczym w Goleniowie.